

“Edirne'nin Yıldızları”

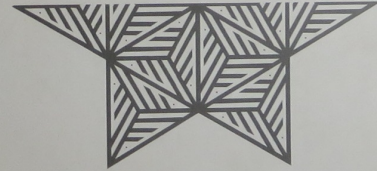

Temalı Hat Sergisi

194335

194335

“Edirne’nin Yıldızları”

EDİRNE İL HALK KÜTÜPHANESİ	EDİRNE Bölümü
DEMİRBAŞ NO.	9894
TASNİF NO.	745.1694035

“Edirne'nin Yıldızları”

EDİRNE VALİLİĞİ KÜLTÜR YAYINLARI
EDİRNE KİTAPLIĞI

Sanat Danışmanı
Orhan Dağlı

Grafik Tasarım
Yüksel Yücel

Baskı, Cilt:
Elma Basım Yayın ve İletişim Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.
Halkalı Cad. No:164 B4 Blok, Sefaköy Küçükçekmece, 34295 İstanbul
www.elmabasm.com

ISBN
978-605-149-602-3

© 2014 Bu albümde yayımlanan yazı ve resimlerin bütün hakları saklıdır. Tamamı yahut bir bölümü izin alınmadan, fotokopi dahil, optik, elektronik veya mekanik herhangi bir yolla çoğaltılamaz, basılamaz, yayımlanamaz.

İçindekiler

Sunuş / 5
Hasan Duruer Edirne Valisi
•
Önsöz / 7
Orhan Dağlı
•
Özgeçmiş / 8
•
Eser Hakkında / 9
Gülnihal Gül
•
Eserler / 11 - 25
•
Edirne'nin Yıldızları / 27 - 64

Sunuş

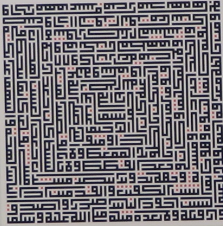
Kurulduğu günden bugüne ev sahipliği yapan medeniyet ve kültürlerden her birinin katkısıyla bugünkü haline gelen, bir müze şehri Edirne'nin şüphesiz tarih içinde çok özel bir rolü vardır. 14.Yüzyılda fetih coşkusu yaşayan Edirne'nin değişim süreci Osmanlı'larla başlamıştır. Sonraki yüzyıllarda kazanılan zaferlerle de güçlenip büyük bir imparatorluğun, mimaride, kültür ve sanatta ulaştığı zenginliği gösteren ihtişamlı yapılarıyla ruh kazanmıştır. Osmanlı'yı şehirden yola çıkararak anlamaya ve anlatmaya çalışırsak bunu başarabileceğimiz yegane şehir Edirne'dir. Çünkü Edirne hem Bursa, hem İstanbul, hem Anadolu, hem Rumeli'dir. Osmanlı Devleti'ni kuran Türkler zengin kültürlerini büyük bir ustalık ve yol boyu geçtikleri her ülkeden aldıkları malzemeye zenginleştirerek Avrupa'ya kadar taşımışlar ve yine Edirne'de en çarpıcı biçimde somutlaştırmışlardır.

Hat ve klasik sanatlarımız, dönemin, insanın ruhunun dünyasını güzelliğini dışa yansıtan görsel bir dildir. Bu yönü ile hat eserleri farklı bir iletişim aracı olarak kabul edilebilir. Bu dil kulaktan ziyade göze ve insan ruhundaki güzellik algısına hitap eder. Sanatkârın iç dünyasının güzelliği onun mahir ellerinde farklı şekiller ve desenlere bürünerek muhatabına sunulan görsel bir şölene dönüşür. Geleneksel dönemimize ait en önemli sanat türü olan hat günümüz sanatkarlarının ellerinde yeniden yorumlanarak geçmişle bir köprü kurulması varlığını dün, bugün ve yarın boyutlarında aynı anda yaşayan insan için bir gerekliliktir.

Hat sanatı, köklü kültürümüzün en belirgin sanatlarından bir tanesidir. Yazı öğeleri kullanılarak geliştirilen, genellikle süsleme amacıyla kullanılan hat sanatını, aslına bakılırsa görsel sanatların en eskilerinden birisi de sayabiliriz. İşaretlere anlamlı ve ahenkli biçimler verilmesiyle icra edilen bu güzide sanatımız, hiç kuşkusuz bize miras kalan en önemli hazinelerdendir.

Gelenegi gelecekle, klasigi modernle buluşturmaya amaçlayan bizler İslami sanatlarda köklü bir yeri olan bir başka geleneksel objeyi de birlikte kullanmanın Osmanlı Sanatı'nın derinliğini gösterme açısından daha uygun olacağını düşünerek, asırlardır tarihi eserlerimizi süsleyen geometrik desenlerimizden biri olan "Yıldız" ile hat sanatının kutup yıldızı olan Küfî'yi bir araya getirerek Edirne'nin fethi için düzenlenen "Edirne'nin Yıldızları" temalı sergisini hazırlayan Gülnihal Gül'e ve bu vesileyle bizlere yardımı dokunan ve hizmetlerini teberrüz ettirdiğim zevata teşekkür ederim.

Önsöz

Osmanlı İmparatorluğu'nun bir medeniyet olarak temâyüz edişinin en önemli ölçülerinden biri de hat sanatıdır.

Yüzyıllar boyunca inkişaf etmiş, Padişah, devlet ricâli ve halk ayrımı olmayan tüm Osmanlı tebâsı tarafından öğrenilmiş ve geliştirilmiştir. Böylece toplumun her seviyesinden önemli hattatlar yetişmiş, sonunda "Kur'ân-ı Kerim Mekke'de nâzil oldu, Mısır'da okundu, İstanbul'da yazıldı" sözü darb-ı mesel olmuştur. Feth edilen toprakları birbirinden güzel, mescid, tekke, han, hamam ve köprüler ile tezyin ederken, hat sanatı ile de gönülleri tezyin etmişlerdir.

Miladi 1361 yılında Hacı İlbey ve Gâzi Evrenos Bey kumandasındaki Osmanlı ordusu tarafından feth edilen ve 51 yıl payitaht olan Edirne şehri, Osmanlı sanatının imparatorluk yolunda klasik temelini oluştururken, pek çok önemli esere de bağrında yer vermiştir.

Bu eserlerden en önemlisi Selimiye Camii'dir. Osmanlı İmparatorluğu'nun bütün görkemini üzerinde taşıyan Selimiye hâlâ bizlere pek çok konuda ilham kaynağı olmaya devam etmektedir. Ayrıca Edirne'de ki tüm camiler bir hat müzesi gibidir.

Harf devriminden sonra hat sanatında bir duraklama görülse de Türk Milleti yüzlerce yıl içinde gönlünde Allah ve Resûlün aşkı damıtarak büyüttüğü bu sanatı unutmamış ve hep sevmiştir. Çölde yağmur bekleyen tohum misâli, rahmet yağmurları ile gönüllerde açmaya başlamıştır. Bu sebep ile ceddimizden aldıkları emaneti bizlere taşıyan tüm Hocalarımıza millet olarak teşekkür ve vefâ borçluyuz.

Yeni nesil, bu aşk ve bilinç ile tekrar eserler üretmeye, geçmişine sahip çıkmaya başlarken yepyeni eserlerde medeniyetimizin ufkunda parlamaya başladı. Bir taraftan ecdâdımızı anlarken diğer taraftan çağının gerçeklerini hisseden bu nesil geleceğimizin bir umit vesilesidir. Zamanımızın diğer bir önemli konusu ise Hanım Sanatçılarımızdır ki her biri bizim için iftihar vesilesidir.

Bu kuşağın nadide dehâlarından olan Gülnihal Gül'de eserlerini bu aşk ve düşünce ile ortaya koyan önemli bir isimdir. Başta Selimiye Camii olmak üzere, Üç Şerefeli Camii, Muradiye Camii, II. Beyazıt Camii, Şahmelek Camii ve Yıldırım Camii'nde bulunan ve her biri grafik ifade harikası olan yıldız geçmelerin, Asr-ı Saadet yazısı olan Küfi ile tekrar yorumlanması.

Her boşluğun İsm-i Celâl ile ifade edildiği bu koleksiyon kültür hayatımızda ayrı bir mânâ ifade ediyor. Bu sebeple Sayın Gülnihal Gül'ü bu nadide eserler için tebrik ediyor ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Orhan Dağlı
Öğretim Görevlisi

Özgeçmiş

1980 yılında İstanbul'da doğdu.

1997 - 2008 yılları arasında Betül Bilgin'den Hat (Rik'a, Sülüs, Nesih), Tezhip ve Minyatür dersleri aldı.

2008 - 2011 yılları arasında Ensar Vakfı Genel Merkezi'nde Hat ve Tezhip dersleri verdi.

2008 yılında Orhan Dağlı ile sanat eğitimine başladı.

2009 yılında Fuat Başar ile Sülüs meşk etmeye başlayıp, 2010 yılından itibaren Fuat Başar'ın öğrencisi Gürkan Pehlivan ile eğitimine devam etti.

2012 yılında Orhan Dağlı'dan Celi Divani meşk etmeye başladı.

Orhan Dağlı Atölyesi'nde Tezhip, Hat (Celi Divani), Gürkan Pehlivan ile de Sülüs eğitimine devam etmektedir.

Sanatçı birikimlerini özellikle Kûfi ve hat tasarımlarında kullanmaktadır.

Ensar Vakfı'na ait İstanbul Tasarım Merkezi'nde sergi organizasyonları yapmaktadır.

Esere dair...

Edirne; serhat şehri nazlı Edirne...

Ecdadımızın Edirne muhasarası 1361 senesinin evvelinde başlamış... Edirne'nin fetih müjdesi önce akıncıların yağız atlarının kişnesmesiyle işitilmiş; okçu birliklerinin "Ya Hakk" nidalarıyla gönderdikleri okların ucunda belirmiş... 1361 yılının 5 Mayıs gününe geldiğinde Edirne'nin fethi müyesser olmuş...

Bundan tam altı asır önce güzel Edirne'mizi bizlere kazandıran, çetin fetih yolunu kanlarıyla canlarıyla açan Lala Şahin Paşa'dan, en ufak neferine, tüm şehitlere, gazilere ve tabii ki Sultan Murad-ı Hüdavendigâr'a Yüce Mevla'dan rahmet diler; ceddimize teşekkürü; Hakk Teâlâ'ya hamd ve şükür borç biliriz.

Edirne, bin yılı aşkın Türk-İslâm Medeniyeti'nin en güzel, en nadide mimari örneklerinden biri Selimiye Külliyesi ile taçlanmış bir payitaht şehir...

Edirne içinde yaşadığı renkleri ile batıya açılan kapımız...

Edirne, yüreğimizdeki sevgiyi, Yunus'a; Mevlana'ya; bir adım öte tüm insanlık âlemine yolcu edeceğimiz son kutlu uğraklardan biri...

Edirne, şanlı ceddimizin bu toprakların insanlarına armağan ettiği en güzel mimari eserlere; camilere, kervansaraylara, sebillere, mekteplere, medreselere, hanlara, hamamlara ev sahipliği yapmış... Edirne ovası İslâm-Türk Medeniyeti'nin en âla mimari eserlerini bağrına basmış...

Bu minval üzere Edirne'nin her biri diğerinden âla hususiyetleri haiz camilerinde kullanılan geometrik desenlerden yıldız motiflerini seçip, İsm-i Celâl'i farklı formlarda tasarlayıp, yazı ile geometriyi buluşturarak bir sergi hazırlama-yı düşündük...

Geometrik desenlerden neden yıldız? Çünkü Edirne şehri bizatihi bir yıldız... Sadece Selimiye Külliyesi bile Edirne'nin yıllarca sönmeden parlayacak bir yıldız olduğunun delilidir.

Neden Kufi? Çünkü Kur'an-ı Kerim'in kadim yazı tarzı; İslâm'ın ilkyazı çeşidi... Bütün yazı nevelerinin çıkış noktası... Yani aslında Kûfi de bir anlamda bir yıldız, yazı âlemini aydınlatan yıldız.

Neden Modern Hat?

Çünkü 21. Yüzyıldayız... Geçmişten ders ve ilham alarak önümüze; ileriye bakar, adımlarımızı ileriye doğru atarız... Geçmiş ihya ederek geleceği inşa ederiz. Geleceğin inşa edilmesinde geleneğin önemli bir yeri vardır. Gelenek adı üzerinde gelene ek...

İnanıyorum ki sanat; geçmişin birikimlerine günün irfanını yükleyerek; us-taların, sanatkâr dedelerimizin bizlere bıraktığı aydınlık yolun kandillerinin ya-ğını yenileyerek, gerekiyorsa, kandilleri de bizatihi yenileyip ışıklı yolda devam etmek ve ileri gitmektir.

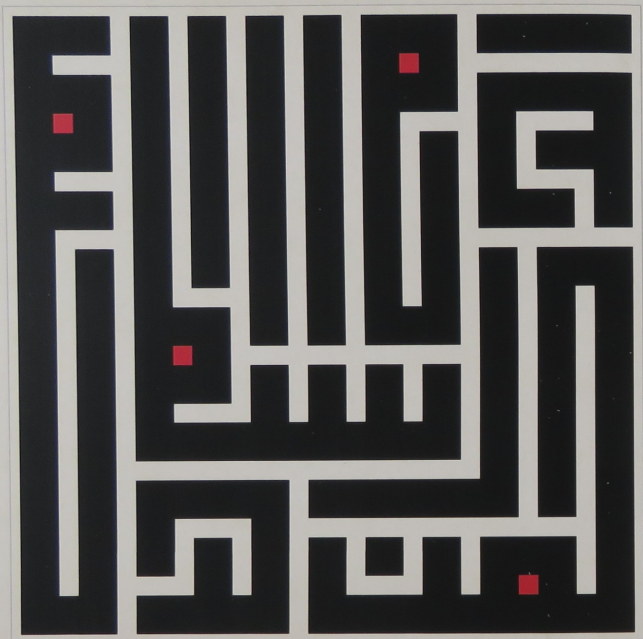
Gayemiz, Sırat-ı Müstakim üzere bizlere emanet edilen bu kutlu yolu zerre miktarınca da olsa aydınlatma çabası ile halisane niyetlerle bir şeyler yapabil-mektir...

Bu felsefe ile Edirne'mizin çeşitli camilerinde kullanılan 23 yıldızı; 23 farklı Lafza-i Celâl tasarımı ile harmanlayıp, gönlümüzdeki aşkı elinizde tuttuğunuz bu naif kitapta bir nebze olsun yansıtmaya çalıştık...

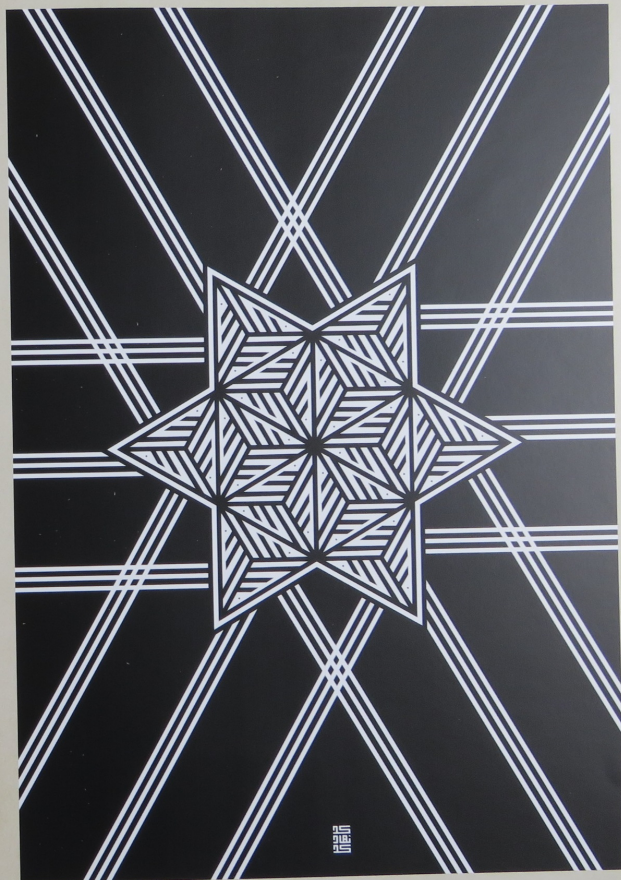
Bu imkânı bizlere sunan Edirne Valimiz Sayın Hasan Duruer başta olmak üzere Muhterem Hocam Orhan Dağlı'ya; eserlerde emeği geçen Ebrucu Mer-yem Beğen'e; Ebrucu Tuğba Karakaş'a; üzerimde emeği olan hocalarıma; destek ve inancını başından beri esirgemeyen anneme; babama; eşime ve arkadaşları-ma sonsuz teşekkürler...

*Gülnehal Gül
İstanbul 2014*

Eserler

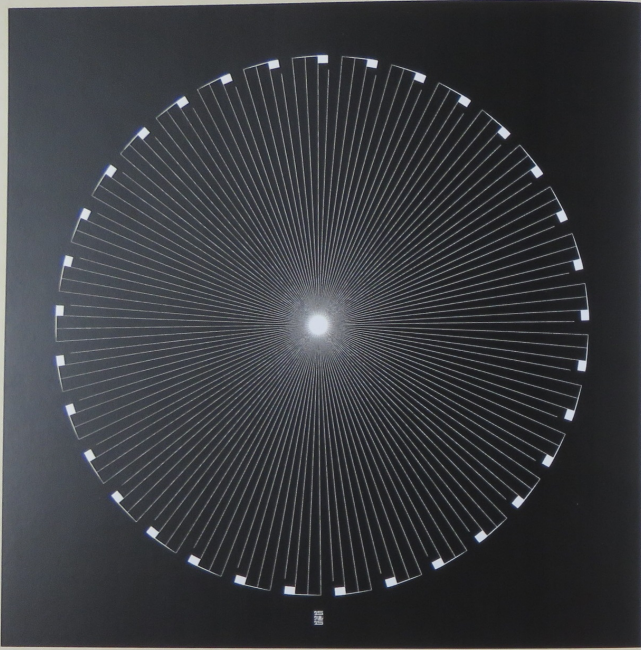

Makli Besmele, 90 x 90 cm.

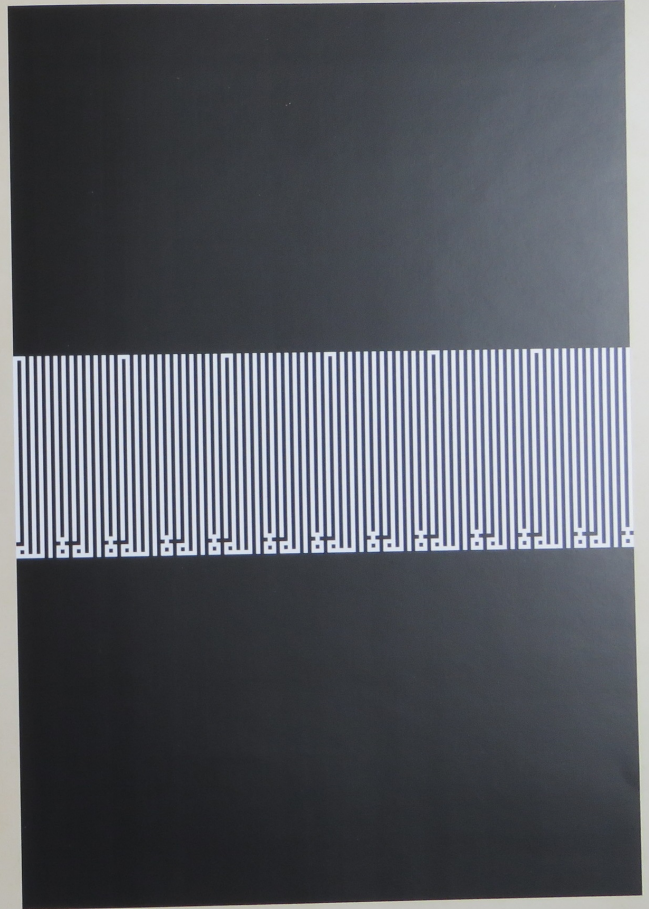

Lafza-i Celal, 100 x 70 cm.

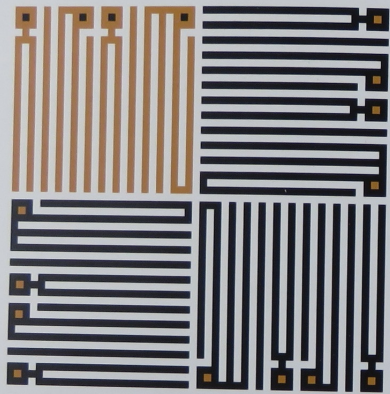

33 Lafza-yi Celâl, 50 x 90 cm.

Kelime-i Tevhid, 70 x 50 cm.

Kelime-i Tevhid, 50 x 50 cm.

۱۶۱۵

Kelime-i Tevhid, 40 x 60 cm.

۱۶۱۵

el-Vekid, Kullarının işlerini düzelter, yardımcı olan... 60 x 90 cm.

el-Veli, Sevdığı kullarının dostu. 44 x 100 cm

el-Hayy (Esmâ-i Hüsnâ),
Hayattı ezeli ve ebedi olarak
sarmalayan, bütün hayatlarını
kaynığı olan, ezeli ve ebedi olarak
ölmeyen, diri olan...

Rûm Sûresi - 19
O, ölüden diri çıkarır ve diriden
ölüye çıkarır.
110 x 44 cm.

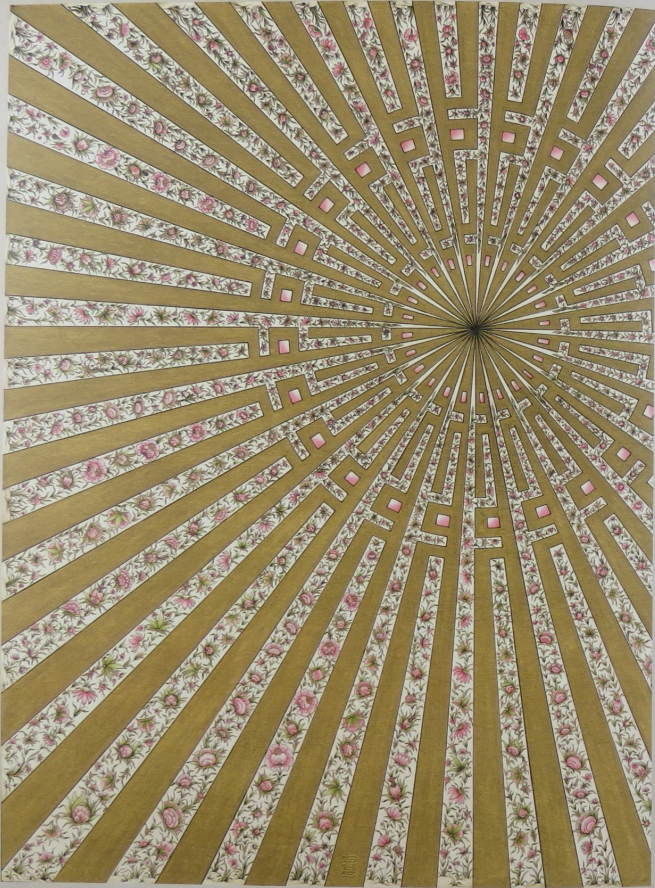
20

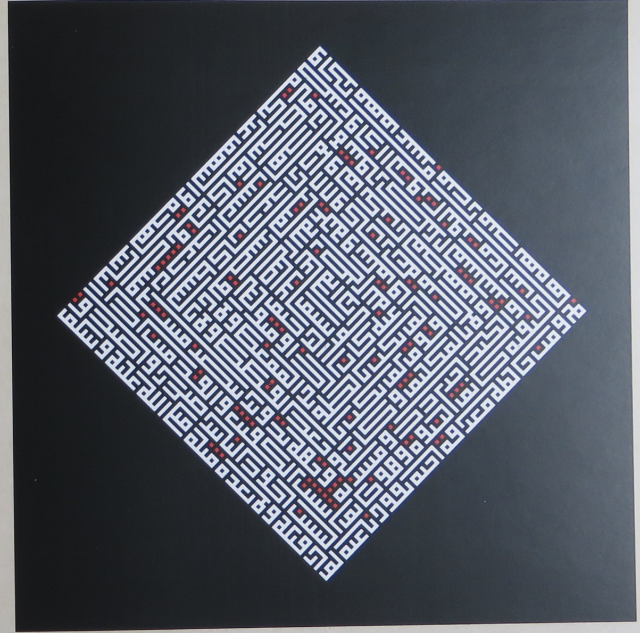
İsm-i Nebi, 50 x 70 cm.

21

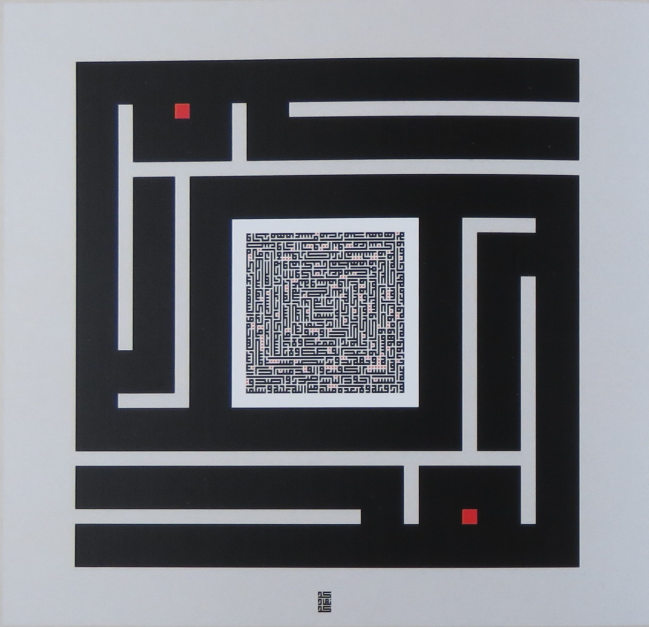

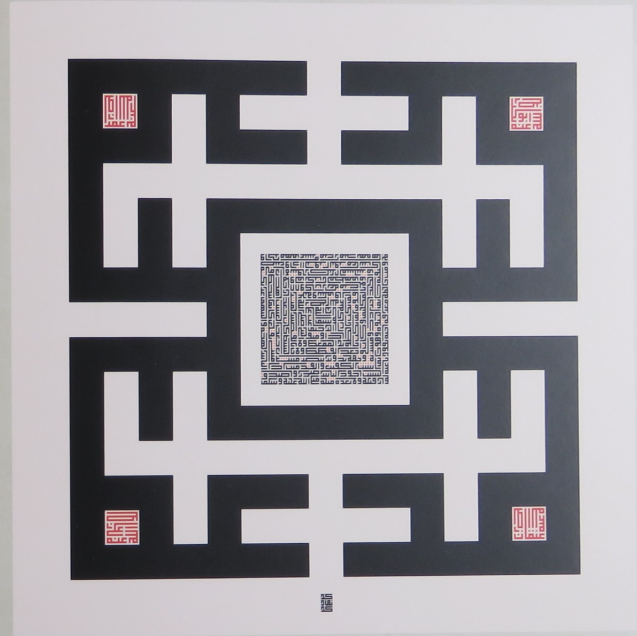
İsm-i Nebi
Tezhipçi: Sevil Yücesan
35 x 50 cm.

Hilye-i Şerif, 80 x 80 cm.

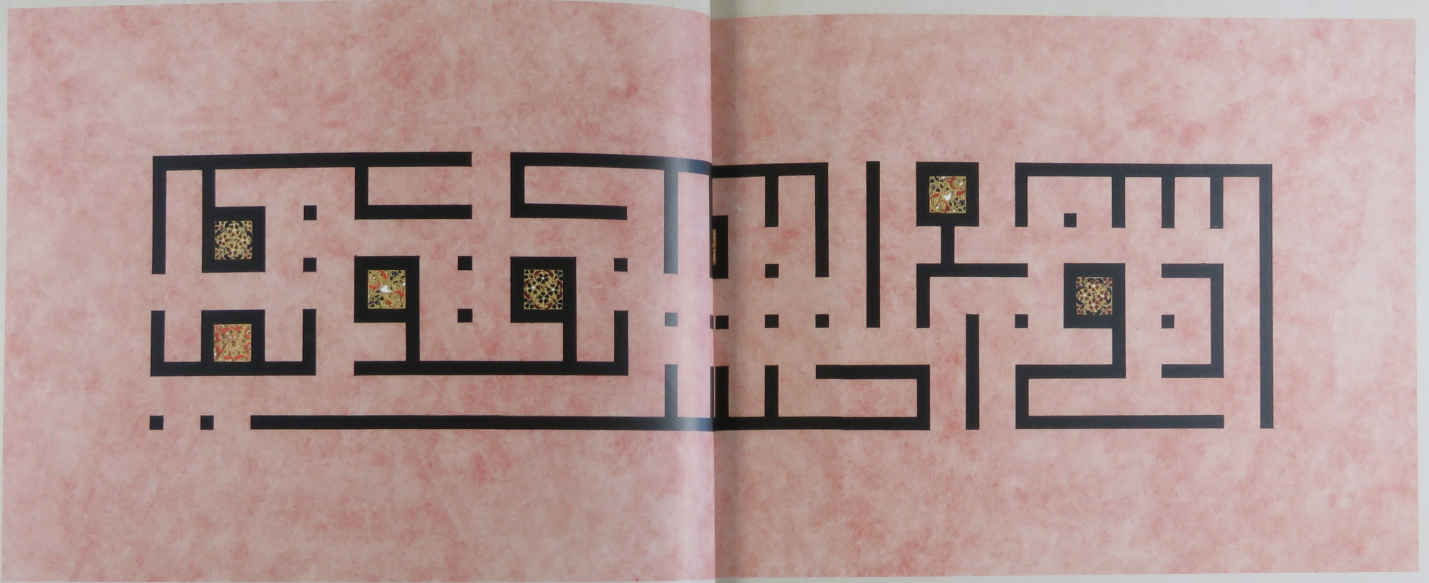

Hilye-i Şerif, 80 x 80 cm.

Hilye-i Şerif, 90 x 90 cm.

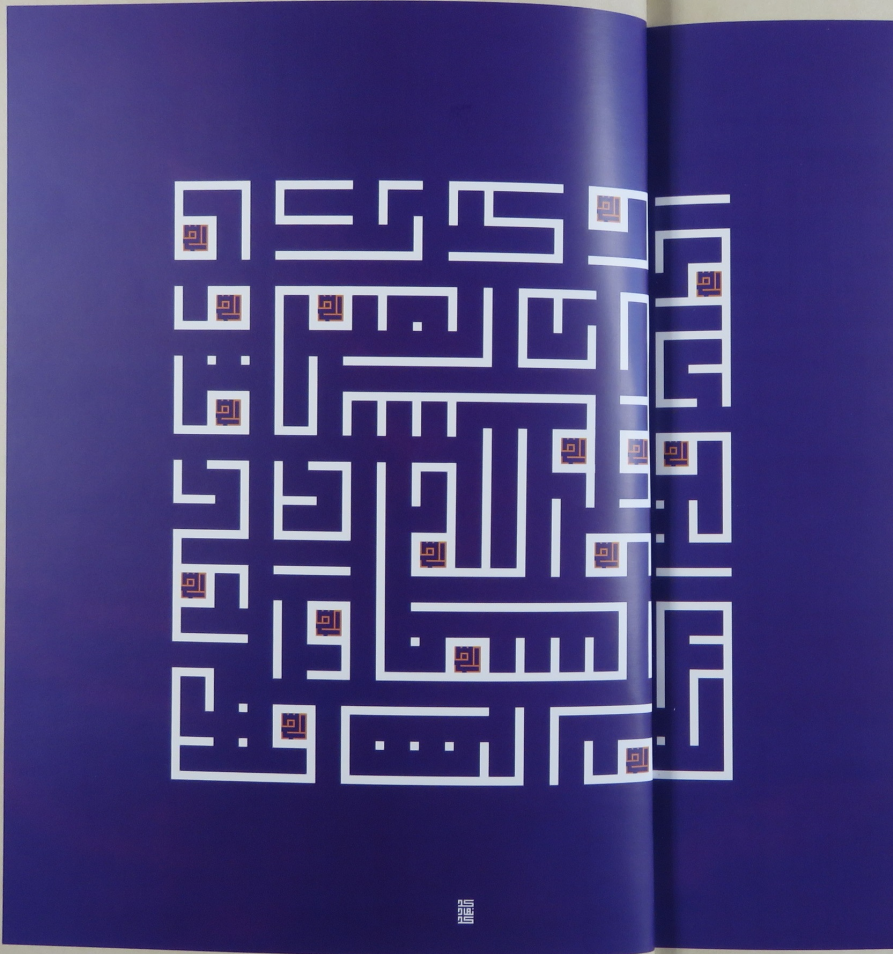

Biz insanı en güzel biçimde yarattık.
Tin Suresi - 4
Tezhip: Kadriye Kısa

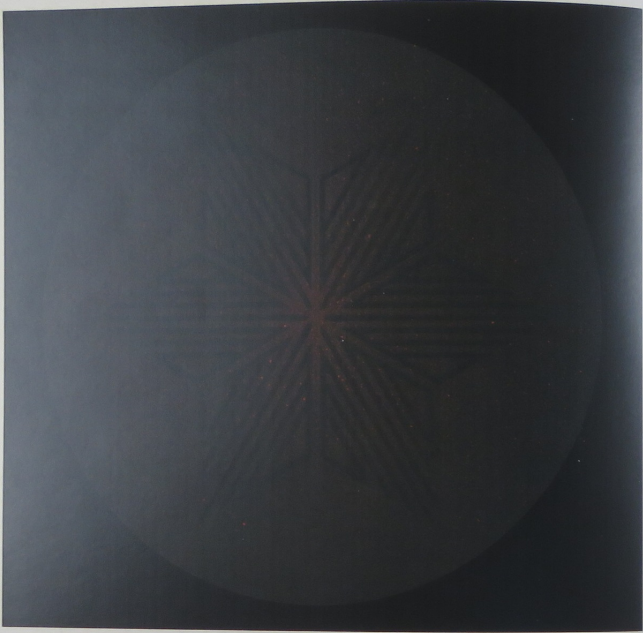
*Edirne'nin
Yıldızları*

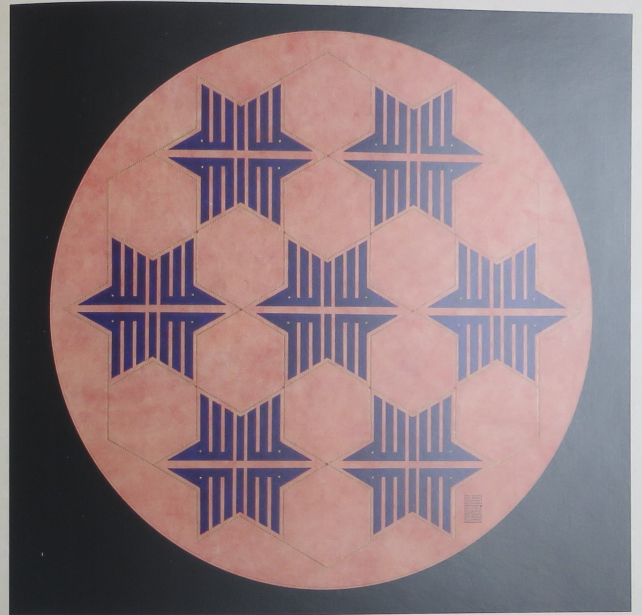

30

Andolsun o göğe ve tarğa...
TariK'in ne olduğunu sana hangi şey bildirdi?
(O, ışığıyla karanlığı) delen yıldızdır.
TariK Suresi 1,2,3
50 x 50 cm.

Selimiye Camii, *Fençere alınlığı, mermer göbeke*. 50 x 50 cm.

Selimiye Camii, *Renkli taş döşeme*.
Üç şerefeli Camii, *Renkli taş döşeme*.
35 x 35 cm.

Muradiye Camii, *Mavi-beyaz altın çinide.*
Üç Şerefeli Camii, *Akşap pencere kapağı.*
52 x 45 cm.

Üç Şerefeli Camii, *Akşap pencere kapağı.*
60 x 30 cm.

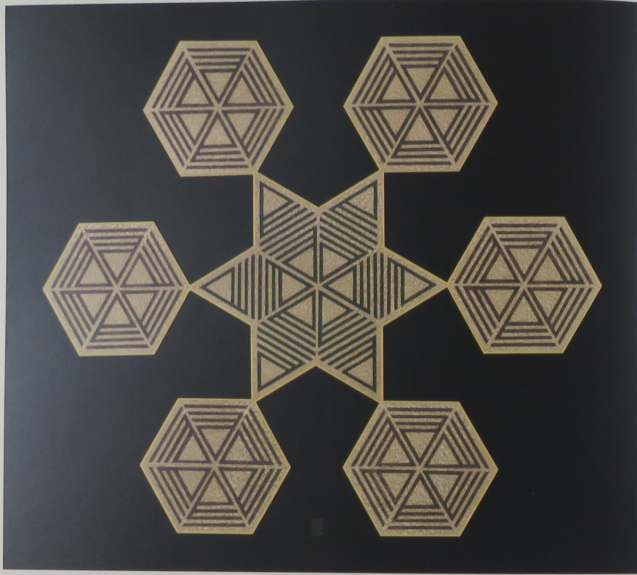

Üç Şerefeli Camii, Ahşap kapı.
Ebru (Akkase): Meryem Beğen - Tuba Karakaş, 50 x 35 cm.

Üç Şerefeli Camii, Ahşap kapı.
Ebru (Akkase): Meryem Beğen - Tuba Karakaş, 50 x 35 cm.

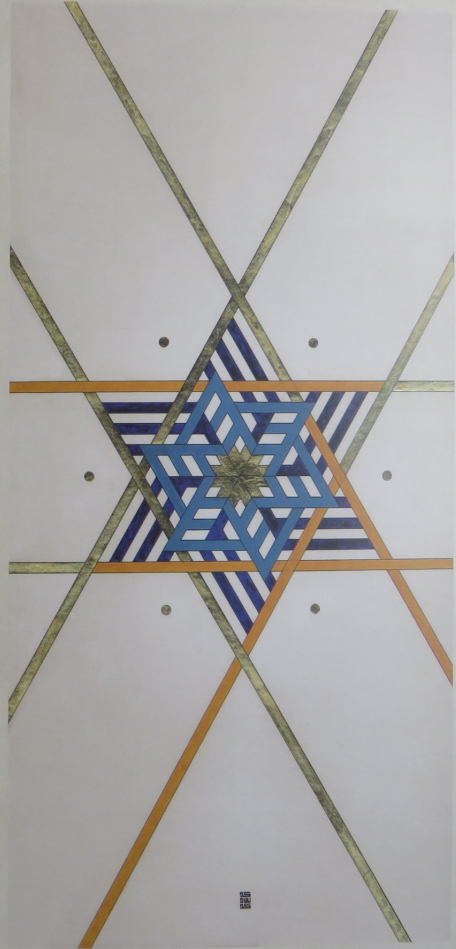
Uç Şerefli Camii, Alııp kapı.
Ebru (Akkase): Meryem Begem - Tuba Karakaş.
75 x 75 cm.

Selimiye Camii, Pencere alınığı, alıç kabma.
Ebru (Akkase): Meryem Begem - Tuba Karakaş.
35 x 35 cm.

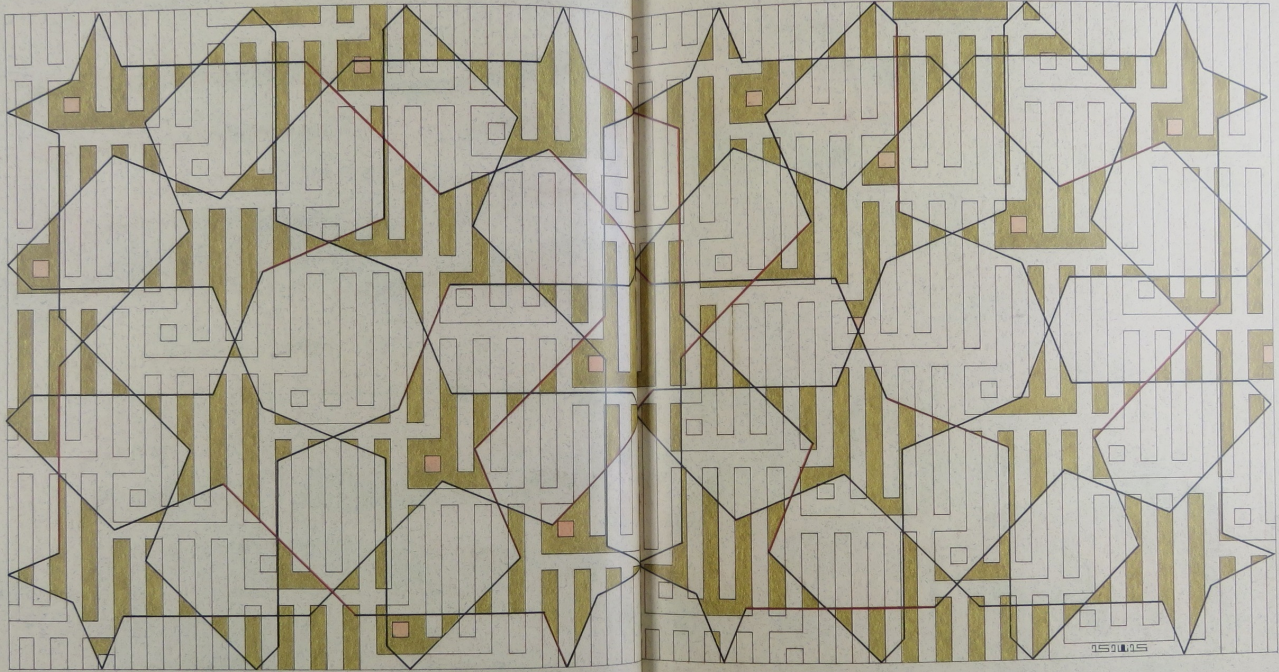

Selimiye Camii
Pencere alınlığı, alçı lakma.
62 x 18 cm.

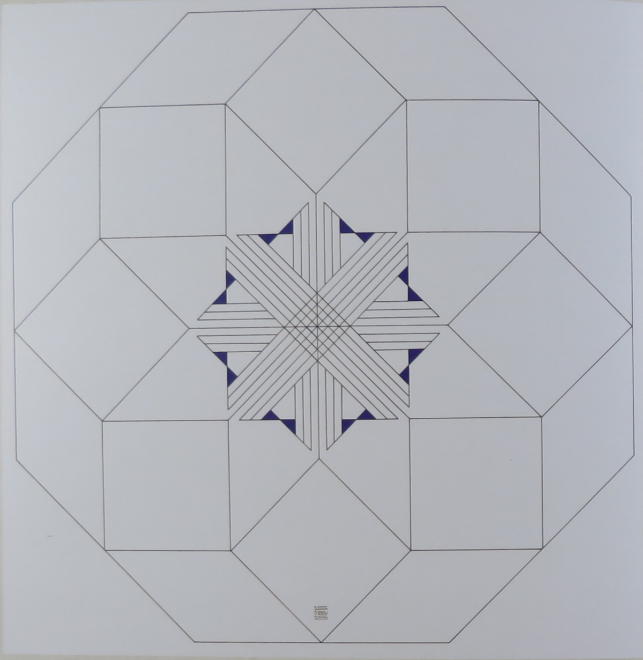

Selimiye Camii
Şadırvan, mermer pebekte.
100 x 50 cm.

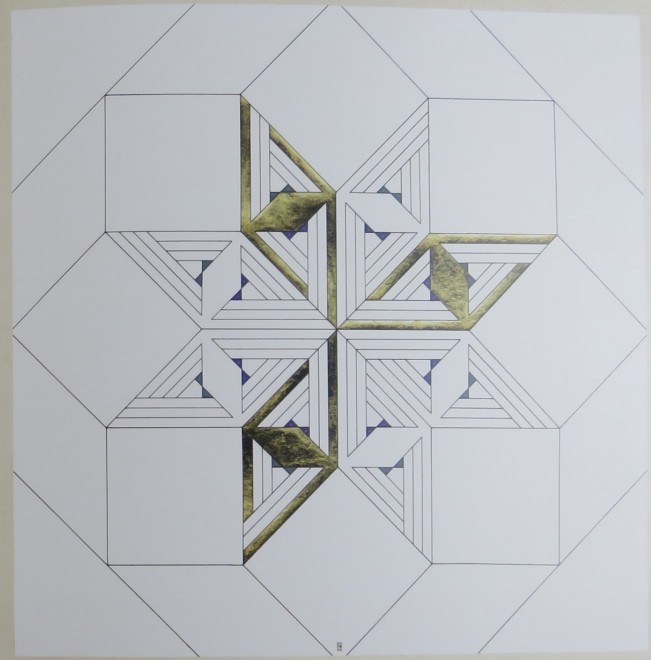

Muradiye Camii, Çini mihrap.
Selimiye Camii, Hünkar mahfili pencere döğemesinde renkli mermir.
20 x 40 cm.

Selimiye Camii, Renkli taş döşeme.
80 x 80 cm.

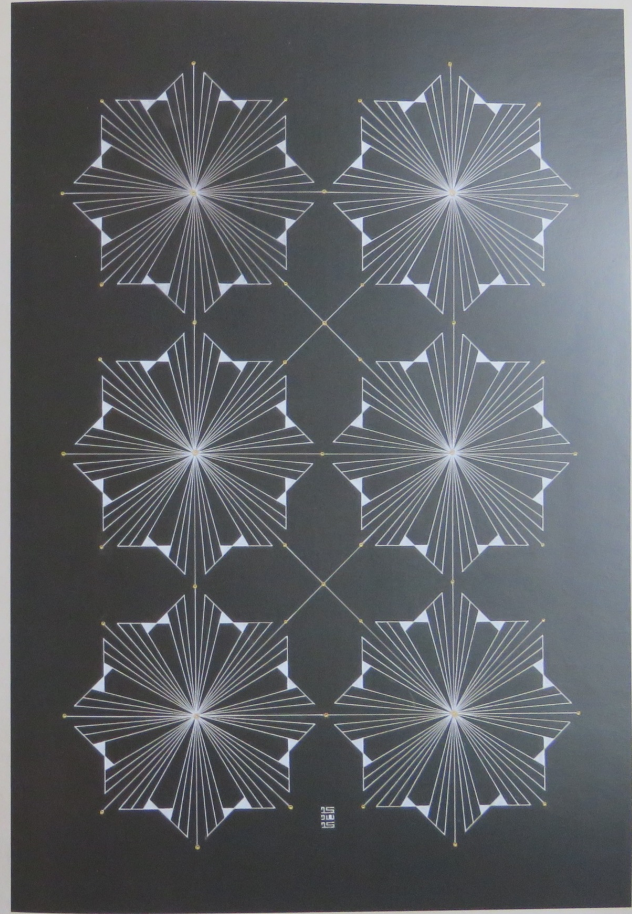

Selimiye Camii, Renkli taş döşeme.
45 x 45 cm.

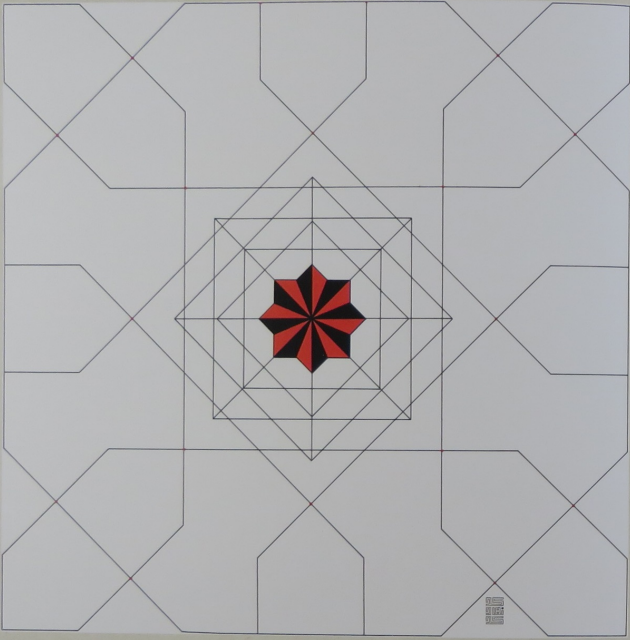

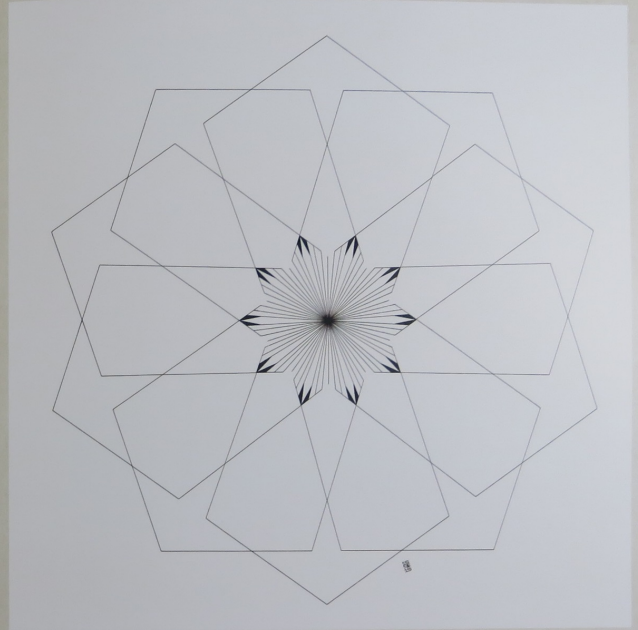
Selimiye Camii, Pencere ahşabı, ulu kâkma. 50 x 30 cm.

Selimiye Camii, Renkli tay dîşeme. 45 x 30 cm.

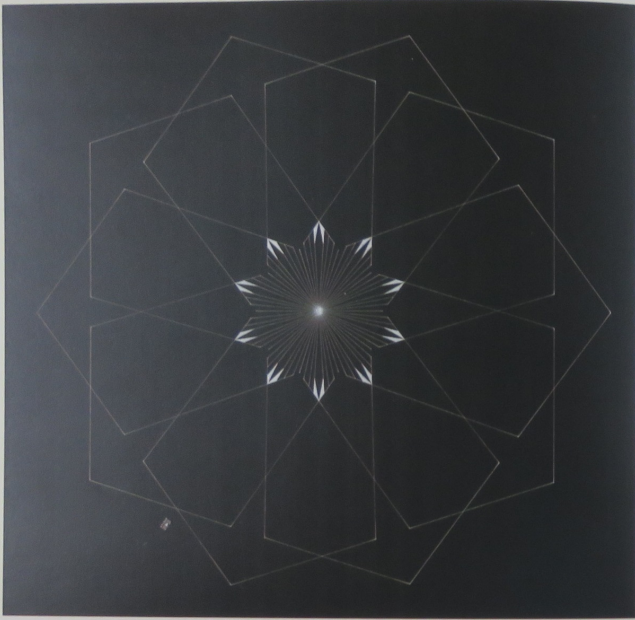

Selimiye Camii
Pencere abroluđı, mermer gebeke.
40 x 40 cm.

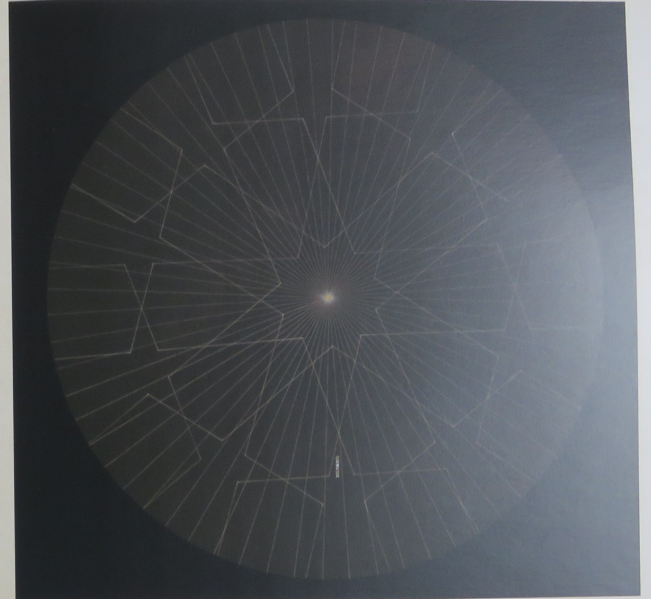

II. Beyazıt Camii
Ahşap, fildiği kalemlı ahşap kapı.
45 x 45 cm.

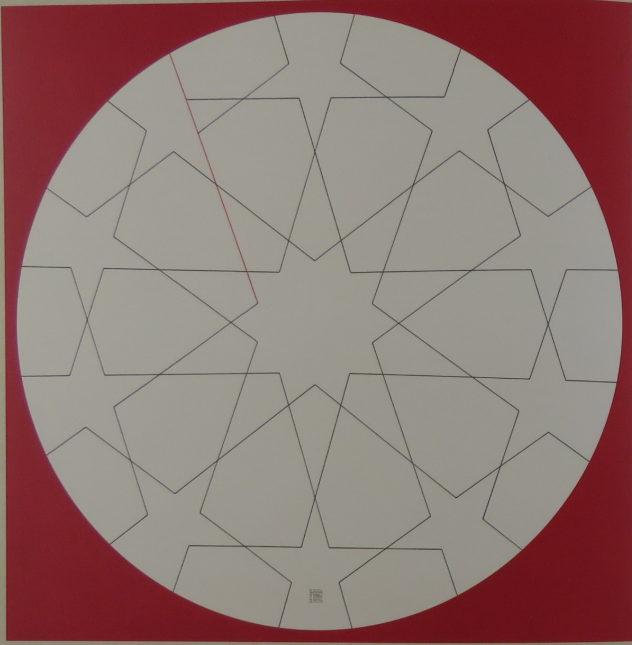

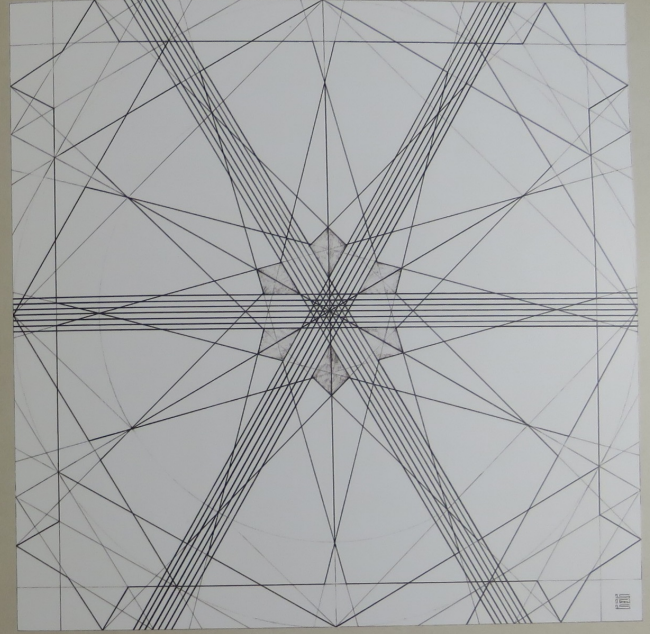
II. Beyazıt Camii
Akşap, filizli kabmalı ahşap kapı.
45 x 45 cm.

Selimiye Camii
Cimle kapısı.
50 x 50 cm.

Üç Şerefeli Camii
Pencere kapığı, avlu kapısı.
45 x 45 cm.

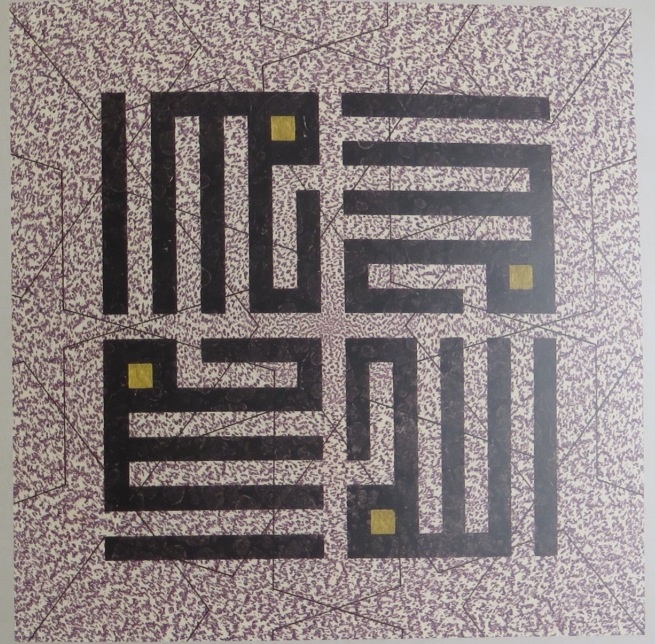

Üç Şerefeli Camii
Altıap sümle kapısı ana pano, pencere.
35 x 35 cm.

Uç Şerefeli Camii
Ahşap kapı.
30 x 30 cm.

Uç Şerefeli Camii
Ahşap kapı.
Ebru (Akkeçe). Meryem Beğen - Tuha Karakaş
30 x 30 cm.

Üç Şerefeli Camii

*Altın kapı,
Elma (Akkaşe) Meryem Beğen - Tuha Karataş
30 x 30 cm.*

Selimiye Camii

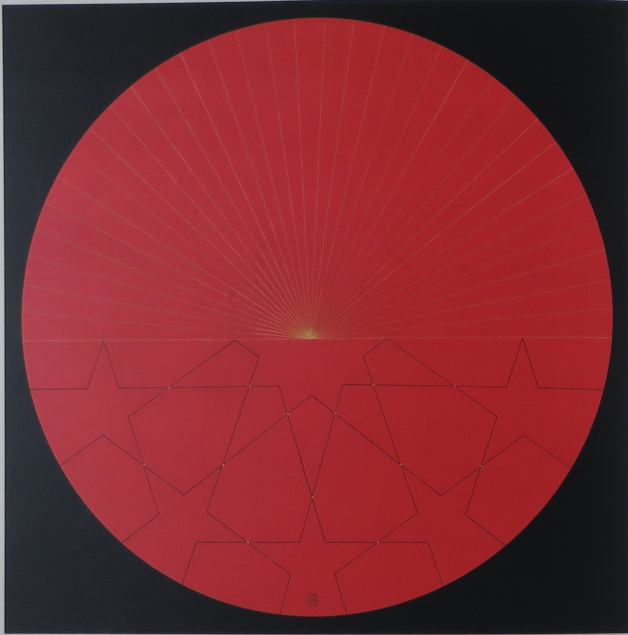
Mimari, marmar şebeke.

Üç Şerefeli Camii

Fincanlar kağıdı.

*Şüphesiz ki Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Ar'ya istirah eden, geceyi, durmadan kendisini kuşayan gündüze bırakıp ören; güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğmiş durumda yaratan Allah'tır. Bilesiniz ki, yaratmak da emretmek de O'nun mahzusu: Âlemlerin Rabbi Allah ne yucodir!
Arif Süresi- 54
45 x 45 cm.*

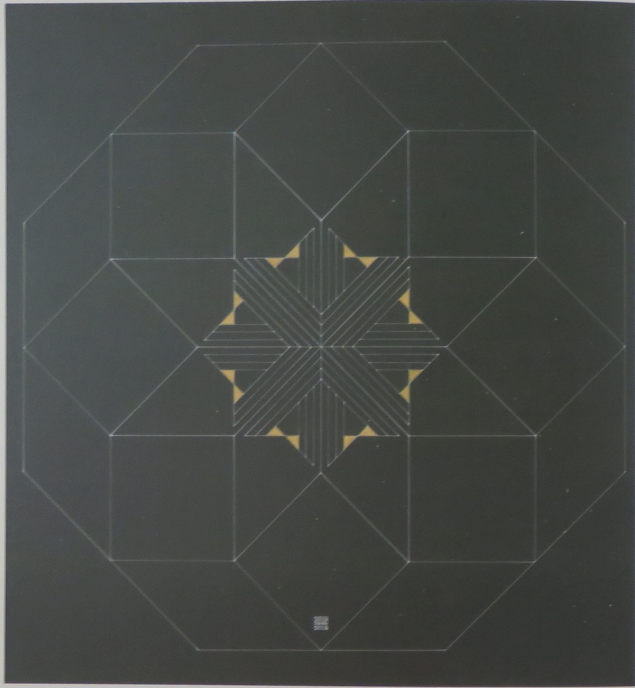

Beyazıt Camii
Kağıt
45 x 45 cm.

Selimiye Camii
Mermar çehme.
Selimiye Camii
Alçı kâkma pencere altlıkları.
38 x 32 cm.

Selimiye Camii
Kareli tuz dişerme.
45 x 45 cm.

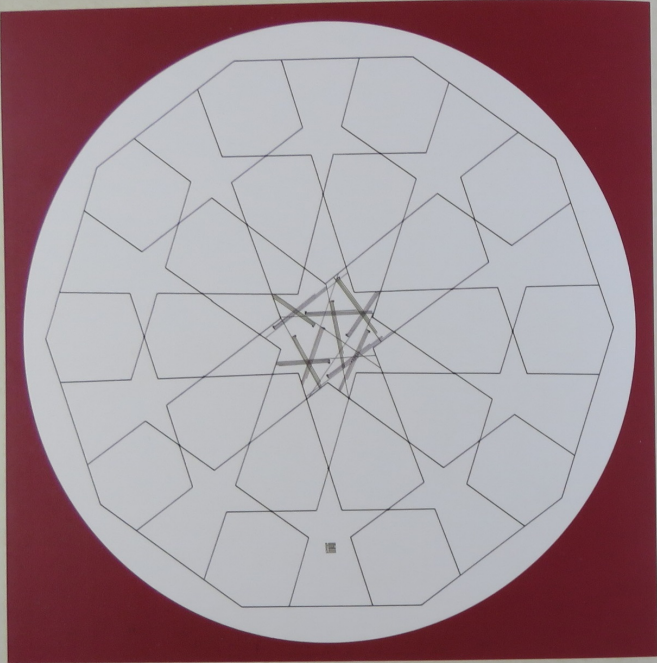

Sahnelcek Camii
Alçı meşrap.
Yıldırım Camii
Alçı ocak.
40 x 40 cm.

Uç Şerefeli Camii, Pencere, renkli taş,
Ebru (Akkaşe), Meryem Beğen - Tuha Karakay 50 x 35 cm.

Üç Şerefeli Camii
Alışıp kayn.
45 x 45 cm.

Hükümet Cad. EDİRNE
Tel:0284 213 91 84 Faks:0284 213 91 82
edirne@icisleri.gov.tr

